

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

BEZPIECZNE WYJAZDY DO PRACY

poradnik

**co trzeba wiedzieć, żeby bezpiecznie
wyjechać do pracy za granicę?**

2006 - Europejski Rok Mobilności
Pracowników

www.europa.eu.int/workersmobility2006
www.mpips.gov.pl/ERMP

Warszawa, 2006

SPIS TREŚCI

- 1. POŚREDNICTWO PRACY ŚWIADCZONE PRZEZ AGENCJE ZATRUDNIENIA**
- 2. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SYSTEMU EURES**
- 3. WYJAZDY W RAMACH UMÓW MIĘDZYRZĄDOWYCH**
- 4. SPIS ADRESÓW WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY**
- 5. SPIS ADRESÓW ODDZIAŁÓW KONTROLI LEGALNOŚCI ZATRUDNIENIA**
- 6. SPIS ADRESÓW AMBASAD RP I KONSULATÓW RP NA TERENIE UE**

Słowo wstępne

Okres wakacyjny sprzyja poszukiwaniu pracy dorywczej, pracy czasowej i w zasadzie każdego zajęcia, które mogłyby przynieść jakieś dochody. Wakacje to także wzmożony okres poszukiwania pracy przez studentów i uczniów, którzy korzystając z chwili czasu chcą podreperować swój budżet. Otwarcie niektórych zagranicznych rynków pracy, jak również ułatwienia w dostępie do innych spowodowało, że możemy szukać pracy poza Polską. Bądźmy jednak bardzo ostrożni w wyszukiwaniu atrakcyjnych ofert. Wyjazdy do pracy za granicę, choć atrakcyjne, bywają niebezpieczne.

Do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej stale napływają informacje o działalności nielegalnych pośredników pracy, w tym również o pobieraniu od osób wysokich opłat nie zapewniając im miejsc pracy. Liczą oni na nasze niedoświadczenie i niewiedzę w tym zakresie. Dlatego by nie dać się oszukać bardzo uważnie trzeba czytać ogłoszenia i dokładnie sprawdzać warunki zatrudnienia, warto dokładnie przeczytać umowę oraz sprawdzić firmę, która pośredniczy w znalezieniu pracy bądź samego pracodawcę.

Chcąc przeciwdziałać rozszerzaniu się zjawiska nielegalnego pośrednictwa pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej opracowało poradnik skierowany do osób, które planują wyjechać w poszukiwaniu pracy za granicą, korzystając z usług publicznego lub niepublicznego pośrednictwa pracy oraz systemu EURES. Okresowy wyjazd do pracy w innym kraju jest od kilku lat jedną z najczęstszych form emigracji zewnętrznej Polaków.

Przygotowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej poradnik przedstawia możliwości podejmowania legalnego zatrudnienia obywateli polskich w krajach europejskich. Poradnik obejmuje regulacje prawne i zasady obowiązujące przy ubieganiu się o pracę oraz przedstawia sposoby poszukiwania zatrudnienia.

Wyrażamy nadzieję, że zgromadzone przez nas informacje będą pomocne przy podejmowaniu decyzji o wyjeździe za granicę.

Departament Rynku Pracy

1. POŚREDNICTWO PRACY ŚWIADCZONE PRZEZ AGENCJE ZATRUDNIENIA

Wysoki poziom bezrobocia w Polsce powoduje, że z roku na rok coraz więcej osób korzysta z usług agencji zatrudnienia. Świadczą o tym choćby dane nadsyłane do Ministerstwa, z których wynika, iż za pośrednictwem takich agencji do pracy za granicę wyjeżdża rocznie ponad 50 tysięcy osób. Dla tych osób ważna jest możliwość zdobycia kwalifikacji oraz poprawy swojej sytuacji materialnej i poziomu życia. Niestety, wciąż pojawiają się informacje o działalności nielegalnych pośredników proponujących pracę za granicą, którzy często, chcąc uwiarygodnić swoją ofertę, angażują w proces rekrutacji publiczne służby zatrudnienia.

Jakie rodzaje agencji zatrudnienia mogą działać na terenie Polski ?

Wyróżniamy pięć rodzajów agencji zatrudnienia :

- pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- pośrednictwa obywateli polskich do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych,
- doradztwa personalnego,
- poradnictwa zawodowego,
- pracy tymczasowej.

Czym się zajmują poszczególne agencje?

- ☞ Agencje pośrednictwa pracy świadczące usługi w zakresie:
 - 1) pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych– udzielają pomocy poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia a pracodawcom w znalezieniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach,
- ☞ Agencje doradztwa personalnego – świadczą odpłatnie usługi na rzecz pracodawców,
- ☞ Agencje poradnictwa zawodowego – udzielają pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, informacji zawodowych oraz pomocy w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych.
- ☞ Agencje pracy tymczasowej - kierują własnych pracowników do pracodawcy użytkownika celem wykonywania pracy tymczasowej.

Która agencja zatrudnienia działa legalnie?

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wszystkie agencje zatrudnienia oferujące usługi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej muszą posiadać wpis do rejestru agencji zatrudnienia potwierdzony **certyfikatem** (do dnia 31.10.2005 r. wystawianym przez Ministra Gospodarki i Pracy, natomiast od dnia 1.11.2005 r. przez Marszałka Województwa, właściwego dla siedziby podmiotu).

Na co zwrócić uwagę przed wyjazdem za pośrednictwem agencji pośrednictwa do pracy za granicą?

Agencja pośrednictwa kierująca do pracy za granicą ma obowiązek zawarcia z osobą kierowaną do pracy **umowę** (art. 85 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.). Umowa taka musi zawierać takie informacje jak:

- zagranicznego pracodawcę,
- okres zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- rodzaj oraz warunki pracy i wynagradzania, a także przysługujące osobie kierowanej do pracy świadczenia socjalne,
- warunki ubezpieczenia społecznego oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków i chorób tropikalnych,
- obowiązki i uprawnienia osoby kierowanej do pracy oraz agencji pośrednictwa pracy,
- zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między agencją pośrednictwa pracy a obywatelem polskim, w tym stronę pokrywającą koszty dojazdu i powrotu osoby skierowanej do pracy w przypadku niewywiązania się pracodawcy zagranicznego z warunków umowy oraz tryb dochodzenia związanych z tym roszczeń,
- kwoty należne agencji pośrednictwa pracy z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą poniesione na: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydawanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenie dokumentów,
- informację o trybie i warunkach dopuszczania cudzoziemców do rynku pracy w państwie wykonywania pracy,
- inne zobowiązania stron.

Jeżeli umowa nie zawiera wszystkich tych punktów, jest niezgodna z prawem.

Może się jednak zdarzyć, że umowa będzie spełniała wszystkie formalne wymogi, ale będzie niekorzystna dla pracownika. Chodzi np. o zapisy, z których wynika, że trzeba wykupić przejazd właśnie u tego pośrednika, a bilet kosztuje zdecydowanie więcej niż powinien. W takiej sytuacji to zainteresowany powinien podjąć decyzję, czy przystaje na te warunki, czy nie. Nikt nikogo nie zmusza do podpisania takiej umowy. Można zmienić pośrednika.

Za co agencje pośrednictwa pracy mogą pobierać opłaty?

Zgodnie z art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ze zmianami, dozwolone jest pobieranie od osób opłat z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą, tj. kosztów poniesionych na: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydawanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenie dokumentów – pod warunkiem wyspecyfikowania tych opłat w umowie zawartej z osobą kierowaną do pracy za granicą. Dozwolone jest również pobieranie opłat z tytułu prowadzonej działalności w zakresie pośrednictwa pracy od pracodawców.

Za co agencje pośrednictwa pracy nie mogą pobierać opłat ?

Agencja pośrednictwa do pracy za granicą pracy od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, nie może pobierać opłat innych niż wyszczególnione powyżej, tj. opłat z tytułu: dojazdu i powrotu osoby skierowanej, wydawania wizy, badań lekarskich i tłumaczenia dokumentów.

Od osób kierowanych do pracy za granicę zabronione jest pobieranie przedpłat, kaucji oraz opłat z tytułu wyszukiwania i wskazania pracodawcy zagranicznego, w szczególności: opłat eksploatacyjnych, wynagrodzenia pracowników, opłat z tytułu wynajmu lokalu, wyjazdów

pracowników agencji, rekrutacji, usług pocztowo-telekomunikacyjnych, druków, reklamy i ogłoszeń prasowych.

Co robić, gdy okaże się, że warunki pracy (płacy) nie odpowiadają temu, co nam obiecywano?

W przypadku, jeżeli warunki pracy lub płacy nie są zgodne z zawartymi w umowie cywilnej – osoba taka ma prawo wystąpić z roszczeniami do agencji zatrudnienia lub może dochodzić swoich roszczeń przed sądem powszechnym - występując z powództwa cywilnego.

W przypadku potrzeby uzyskania pomocy przez obywatela polskiego za granicą osoba szukająca informacji lub pomocy powinna zgłosić się do Konsulatu RP. Ewentualnych roszczeń wobec zagranicznego pracodawcy można dochodzić wnosząc sprawę do właściwego Sądu Pracy w danym kraju – jako jedynej instytucji rozstrzygającej spory pomiędzy pracobiorcą i pracodawcą.

O pomoc również można się zwrócić do właściwego urzędu pracy lub związków zawodowych.

Gdzie szukać informacji o agencjach zatrudnienia?

Ciągle pojawiają się informacje o działalności nielegalnych pośredników pracy za granicą. Dlatego zawsze należy sprawdzać, czy dana agencja pośrednicząca do pracy za granicą posiada certyfikat. Informacje te są umieszczane na stronie internetowej **www.kraz.praca.gov.pl.**, na stronach internetowych urzędów pracy, można je uzyskać telefonicznie lub pisemnie.

Wykaz agencji zatrudnienia dostępny jest w internecie na stronie:

www.kraz.praca.gov.pl

lub w Wojewódzkich Urzędach Pracy

Jak zabezpieczyć się przed nielegalnymi agencjami pośrednictwa pracy ?

Staraj się postępować zgodnie z poniższymi radami:

- 1. Sprawdź czy pośrednik posiada odpowiedni certyfikat (wykaz agencji zatrudnienia znajduje się na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl).**
- 2. Jeśli w ogłoszeniu podany jest tylko telefon komórkowy, bezwzględnie domagaj się podania także dokładnego adresu pośrednika.**
- 3. Pamiętaj, że polski pośrednik nie ma prawa do pobierania opłat za załatwienie pracy.**
- 4. Sprawdź w rejestrze (ewidencji działalności gospodarczej lub Krajowym Rejestrze Sądowym), czy dany pośrednik ma zgłoszoną działalność gospodarczą, od jak dawna i czy posiada własne biuro.**
- 5. Zawsze sprawdzaj, czy dany pośrednik posiada umowę zawartą z pracodawcą zagranicznym i czy wysłał już ludzi do pracy za granicę. Poproś o numery telefonów pracodawców zagranicznych oraz do osób, które już skorzystały z jego usług i mogą to potwierdzić.**

6. Zanim wyjedziesz za granicę, domagaj się spisania umowy, w której będą podane warunki pracy, płacy, należne świadczenia, itp.
7. Pamiętaj, że dowód wpłaty na konto pośrednika - oszusta - nie daje dużych szans na odzyskanie wpłaconej kwoty. Do zakładania kont bankowych mogą być wykorzystywane podstawione osoby.
8. Zanim zapłacisz pośrednikowi za przejazd, sprawdź, ile wynoszą ceny u przewoźników. Nie przepłacaj.
9. Nigdy nie płać przed wyjazdem za mieszkanie za granicą oferowane przez pośrednika. Zwykle kontakt kończy się na pobraniu opłat za lokal.
10. Pamiętaj, że polski pośrednik pracy nie ma prawa skierować Cię do pośrednika zagranicznego.

Jakie są sankcje za prowadzenie nielegalnego pośrednictwa pracy?

Prowadzenie agencji zatrudnienia bez wpisu do rejestru agencji karane jest grzywną nie mniejszą niż 3000 zł. Tej samej karze grzywny podlega każdy, kto narusza przepisy art. 121 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ze zmianami, np. prowadząc agencję zatrudnienia pobiera od osoby, dla której poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, dodatkowe niedozwolone opłaty. W latach 1995 – 2004 służby kontroli legalności zatrudnienia wykryły 443 przypadki nielegalnego prowadzenia agencji zatrudnienia. W momencie stwierdzenia, że agencja pośrednictwa pracy posiadająca certyfikat narusza prawo lub w ogóle nie posiada zezwolenia na prowadzenie działalności możliwa jest interwencja służb kontroli legalności zatrudnienia, potocznie zwanych „policją pracy”.

2. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SYSTEMU EURES

Jaką funkcję pełni EURES w zakresie międzynarodowego pośrednictwa pracy?

Polscy obywatele otrzymali możliwość dostępu do ofert pracy z innych krajów Wspólnoty wraz z przystąpieniem polskich służb zatrudnienia do sieci EURES, które nastąpiło z dniem akcesji Polski do Unii Europejskiej. Sieć EURES (European Employment Service – Europejskie Służby Zatrudnienia) jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia krajów należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) z innymi organizacjami regionalnymi, krajowymi i międzynarodowymi, działającymi w obszarze zatrudnienia, takimi jak związki zawodowe, organizacje pracodawców, władze lokalne i regionalne.

Głównym celem tej sieci jest wspieranie mobilności pracowników na poziomie międzynarodowym i transgranicznym w krajach EOG. Sieć EURES ułatwia mieszkańcom EOG podejmowanie pracy poza krajem zamieszkania oraz wspiera pracodawców w rekrutacji pracowników z innych krajów EOG. EURES umożliwia osobom poszukującym pracy i pracodawcom dostęp do informacji oraz doradztwa ułatwiającego przepływ siły roboczej, a także zapewnia przejrzystość rynku pracy na terenie EOG. Partnerzy sieci EURES wymieniają między sobą wszystkie informacje na temat wolnych miejsc pracy, profilu regionalnych rynków pracy oraz warunków życia i pracy. Sieć nieustannie się rozwija i rozbudowuje po to, by poprawić warunki swobodnego przepływu pracowników wewnątrz EOG. Dąży do stworzenia prawdziwego europejskiego rynku pracy. EURES można zatem rozumieć jako międzynarodową sieć pośrednictwa pracy funkcjonującą w obrębie EOG.

EURES działa w oparciu o sieć informatyczną i sieć współpracy międzyludzkiej. Istotą EURES jest zarządzany na poziomie europejskim Europejski Portal Mobilności Zawodowej www.europa.eu.int/eures - najważniejszy portal Unii Europejskiej dotyczący mobilności na

rynku pracy, oferujący dostęp do ofert pracy w krajach Unii. Sieć ludzka posiada własną strukturę organizacyjną na poziomie europejskim i krajów członkowskich EURES. Opiera się ona w głównej mierze na działalności doradców EURES, którzy stanowią kluczowy element sieci EURES.

Wyspecjalizowani doradcy EURES pochodzą ze służb zatrudnienia i innych ważnych organizacji działających w obszarze rynku pracy. Ich podstawowym zadaniem jest międzynarodowe pośrednictwo pracy, doradztwo i dostarczanie informacji ułatwiających osobom poszukującym pracy i pracodawcom poruszanie się na rynkach pracy krajów EOG. Informacje te dotyczą przede wszystkim istniejących nadwyżek i niedoborów na rynku pracy w poszczególnych zawodach, warunków życia i pracy oraz barier w mobilności.

Doradcy EURES współpracują ze sobą w ramach sieci przede wszystkim w obszarze zatrudnienia i szkoleń zawodowych. Obecnie cała sieć EURES liczy ponad 600 wyspecjalizowanych doradców.

Świadczenie usług EURES odbywa się przy poszanowaniu fundamentalnej zasady równego traktowania wszystkich klientów, bez względu na kraj ich zamieszkania na terenie EOG.

Jak funkcjonuje sieć EURES w Polsce i jakiego rodzaju usługi oferowane są polskim klientom EURES?

Podobnie jak na poziomie krajów EOG w Polsce sieć EURES funkcjonuje przede wszystkim w oparciu o doradców i asystentów EURES w urzędach pracy.

W wojewódzkich urzędach pracy znajdują się doradcy i asystenci EURES, natomiast w powiatowych urzędach pracy - asystenci EURES.

Zadaniem doradców EURES jest udzielanie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy informacji na temat sposobów poszukiwania pracy zagranicą w krajach EOG przez EURES.

W szczególności doradztwo obejmuje takie usługi jak udzielanie informacji na temat:

- możliwości jakie oferuje portal EURES Komisji Europejskiej, w tym korzystanie z bazy ofert pracy, bazy CV, bazy informacyjnej o warunkach życia i pracy w krajach EOG, bazy informacyjnej o sytuacji na rynkach pracy krajów EOG i dotyczących dostępu do rynków pracy i procedur związanych z uzyskaniem pozwolenia na pracę w tych krajach,
- krajowej strony internetowej EURES pod adresem www.eures.praca.gov.pl.

Zadaniem asystentów EURES jest udzielanie podstawowych informacji na temat sieci i usług EURES w Polsce.

Obecnie w Polsce w ramach sieci EURES pracuje 22 doradców EURES, jednakże co roku przybywa kilkunastu nowych doradców EURES.

Dodatkowe informacje na temat usług EURES można uzyskać na krajowej stronie internetowej EURES. Poszukujący pracy w innym kraju oraz pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem pracownika z zagranicy mogą za pomocą krajowej strony internetowej uzyskać informacje na temat sieci EURES, przepisów prawnych w zakresie swobodnego przepływu pracowników i podejmowania zatrudnienia na terytorium państw EOG, targów pracy i zagranicznych rekrutacji z udziałem EURES w Polsce. Ponadto znajdują się tam również dane teleadresowe doradców polskich EURES, linki do portalu EURES Komisji Europejskiej oraz bazy ofert pracy polskich urzędów pracy.

Czy polscy obywatele mają dostęp do ofert pracy z innych krajów Unii Europejskiej?

Oczywiście, polscy obywatele otrzymali taką możliwość po przystąpieniu polskich służb zatrudnienia do sieci EURES, która nastąpiła z dniem akcesji Polski do Unii Europejskiej.

Każda osoba zainteresowana pracą w innym kraju EOG może uzyskać informacje o zagranicznych ofertach pracy skierowanych do polskich pracowników na dwa sposoby:

- bezpośrednio poprzez internet na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej, pod adresem <http://europa.eu.int/eures> - najważniejszym portalu UE dotyczącym mobilności na rynku pracy, oferującym dostęp do ofert pracy w krajach Unii,
- od doradców i asystentów EURES w urzędach pracy.

Jak najszybciej dotrzeć do zagranicznej oferty pracy pochodzącej z innego kraju EOG?

Najszybszym sposobem dotarcia do takiej oferty pracy i zapoznania się z nią jest skorzystanie z możliwości jakie oferuje zarządzany przez Komisję Europejską Europejski Portal Mobilności Zawodowej (<http://europa.eu.int/eures>), który oferuje dostęp do ofert pracy publicznych służb zatrudnienia krajów EOG. Wyszukiwarka pozwala na wybór oferty pracy odpowiadającej preferencjom poszukującego pracy. Oferta pracy zawiera takie elementy jak np.: nazwa zawodu, staż pracy, miejsce pracy, wykształcenie, rodzaj zatrudnienia, wymiar etatu, sposób składania podań o pracę.

Baza ofert pracy EURES jest aktualizowana na bieżąco a korzystanie z niej jest bezpłatne.

Czy oprócz ofert pracy dostępnych na portalu EURES Komisji Europejskiej urzędy pracy posiadają dodatkowe oferty pracy za granicę do krajów EOG?

W przypadku, gdy zagraniczny pracodawca jest zainteresowany zatrudnieniem pracowników z Polski, kontaktuje się z doradcą EURES w swoim kraju. Doradca ten przekazuje ofertę pracy do polskich doradców EURES w wojewódzkich urzędach pracy. Oferty są rozpowszechniane przez wojewódzki urząd pracy we współpracy z asystentami EURES w powiatowych urzędach pracy. Dlatego też warto śledzić tablice ogłoszeń i strony internetowe urzędów pracy, ogłoszenia w lokalnej prasie i innych mediach. Dodatkowo kilka razy do roku w różnych miastach polski organizowane są międzynarodowe targi pracy w ramach EURES. Informacje na temat targów pracy, podczas których prowadzone są rekrutacje dla pracodawców z zagranicy, można znaleźć na krajowej stronie internetowej EURES (www.eures.praca.gov.pl) pod opcją „Wydarzenia”.

Czy polscy obywatele zainteresowani podjęciem pracy w innym kraju EOG mają możliwość zamieszczenia na portalu EURES swojego CV?

Każda osoba zainteresowana podjęciem pracy w innym kraju EOG ma możliwość umieszczenia swojego CV w bazie danych „CV on-line”, dostępnej na portalu EURES. Podstawowym celem bazy CV jest ułatwienie kontaktu osób poszukujących pracy z pracodawcami.

Aby zarejestrować swoje CV, wystarczy wypełnić odpowiedni formularz on-line na stronie internetowej EURES. Każdy rejestrujący się użytkownik otrzyma login i hasło dostępu, które umożliwi mu późniejsze modyfikacje lub aktualizowanie danych. Należy pamiętać o stałym odwiedzaniu swojego konta. Jeżeli użytkownik nie zaloguje się na swoim koncie przez okres 12 tygodni, wtedy pracodawca nie będzie mógł przeglądać jego CV. W przypadku gdy użytkownik nie odwiedzi swojego konta przez okres 1 roku, jego CV zostanie całkowicie usunięte z systemu. Dodatkowo po zarejestrowaniu CV za pomocą funkcji „Jobs matching my CV” można sprawdzić, czy spełnia się wymagania jakiegoś pracodawcy oferującego pracę przez system EURES.

Pełny dostęp do bazy danych CV posiadają zarejestrowani pracodawcy. Usługa ta jest bezpłatna zarówno dla osób poszukujących pracy, jak i dla pracodawców. Funkcja

wypełniania formularza CV i przeglądania bazy CV dostępna jest w trzech językach: angielskim, francuskim i niemieckim.

Czy istnieje możliwość uzyskania bliższych informacji o kraju, w którym chcielibyśmy rozpocząć pracę?

Takie praktyczne informacje znajdują się w bazie danych o warunkach życia i pracy, dostępnej na portalu EURES Komisji Europejskiej (www.europa.eu.int/eures) i na krajowej stronie internetowej EURES (www.eures.praca.gov.pl). Dodatkowo informacje te będzie można uzyskać od doradców i asystentów EURES w urzędach pracy.

Celem tych informacji jest pomoc osobom poszukującym pracy w podejmowaniu świadomych decyzji związanych ze zmianą miejsca zamieszkania i pracy. Dane na temat warunków życia i pracy w wybranym kraju ułatwią dostęp do informacji o prawie pracy, umowach o pracę, ustawodawstwie socjalnym, edukacji, wzajemnym uznawaniu kwalifikacji zawodowych, systemie opieki zdrowotnej, systemie politycznym i administracyjnym, podatkach, życiu społecznym i kulturalnym, kosztach utrzymania i wielu innych. Dane o rynku pracy dotyczą informacji na temat stanu i trendów na rynku pracy - w podziale na regiony, sektory działalności, kwalifikacje pracowników oraz informacji na temat nadwyżek czy niedoborów zatrudnienia i dostępu do danego rynku pracy w okresie przejściowym.

3. WYJAZDY W RAMACH UMÓW MIĘDZYRZĄDOWYCH

Czy na wyjazd do pracy za granicą potrzebne jest zezwolenie?

Polacy, w oparciu o ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mogą podejmować pracę u zagranicznych pracodawców na zasadach obowiązujących w kraju zatrudnienia, na podstawie indywidualnych umów zawieranych bezpośrednio z pracodawcami zagranicznymi bądź zawieranych za pośrednictwem upoważnionych organizacji lub instytucji. Podejmując w ten sposób pracę mają pełną swobodę wyboru pracodawcy i nie mają też jakichkolwiek obowiązków w stosunku do polskich urzędów czy instytucji.

Obywatele polscy mogą również podejmować pracę za granicą na podstawie umów międzyrządowych o wzajemnym zatrudnieniu obywateli.

Czy wstąpienie Polski do Unii Europejskiej ułatwiło podejmowanie pracy za granicą?

Po wstąpieniu naszego kraju do Unii Europejskiej jedynie trzy kraje starej UE zdecydowały się na otwarcie swojego rynku pracy dla naszych obywateli. Są to Wielka Brytania, Irlandia i Szwecja, natomiast w celu podjęcia pracy w pozostałych państwach starej UE w dalszym ciągu wymagane jest posiadanie odpowiedniego pozwolenia na pracę.

Przez jaki okres obywatele Polscy podejmujący pracę w innych krajach należących do Unii Europejskiej będą musieli ubiegać się o pozwolenie na pracę?

Większość krajów należących do Unii Europejskiej przed jej rozszerzeniem 1 maja 2004 roku zdecydowało się na wprowadzenie ochronny swojego rynku pracy z obawy przed niekontrolowanym napływem naszych obywateli na tamtejszy rynek pracy i jego destabilizacji.

Ochrona ta została wprowadzona w formie tzw. okresów przejściowych w trakcie których osoby pragnące podjąć pracę w starych krajach UE muszą posiadać zezwolenie na pracę. Wspomniane okresy przejściowe wynoszą 2 lata w przypadku takich krajów jak: Francja,

Holandia, Luksemburg, Portugalia, Finlandia, Włochy, Grecja, Portugalia, Hiszpania, Belgia. Jedynie Republika Federalna Niemiec i Austria zdecydowały się na wprowadzenie dłuższego 7 letniego okresu przejściowego.

Warto podkreślić, iż w czasie obowiązywania okresów przejściowych można podejmować w tych krajach również pracę w oparciu o wspomniane umowy bilateralne.

Z jakimi krajami Polska zawarła umowy międzyrządowe o wzajemnym zatrudnieniu obywateli i kto się zajmuje realizacją tych umów?

Realizacją umów w sprawie wzajemnego zatrudnienia pracowników w celu podwyższenia kwalifikacji zawodowych i językowych, stażów zawodowych oraz zatrudnienia sezonowego zajmuje się Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Aktualnie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej realizuje umowy międzyrządowe z Republiką Federalną Niemiec, Szwajcarią, Francją, Luksemburgiem, Hiszpanią oraz wyspą Jersey. Wspomniany Departament współpracuje z instytucjami publicznymi odpowiedzialnymi za pośrednictwo pracy w tych krajach skąd otrzymuje oferty pracy i przekazuje je do wojewódzkich urzędów pracy. Ponadto są one umieszczane na stronie www.psz.praca.gov.pl. Na stronie tej oprócz ofert pracy można również znaleźć informacje na temat zasad i procedur związanych z podejmowaniem pracy w oparciu o umowy bilateralne. Znajdą się tam również do ściągnięcia formularze zgłoszeniowe.

Czy osoby podejmujący pracę za granicą w oparciu o umowę bilateralną muszą mieć własnego pracodawcę?

Nie. Aby podjąć pracę na podstawie umowy międzyrządowej kandydat nie musi spełniać tego warunku. W przypadku, gdy osoba nie posiada wcześniej pracodawcy może skorzystać z ofert do pracy za granicą znajdujących się na naszej stronie internetowej bądź wziąć udział w naborach i rozmowach kwalifikacyjnych organizowanych wspólnie z partnerami zagranicznymi.

Czy w celu podjęcia pracy sezonowej w krajach UE potrzebna jest wiza?

Nie, od 1 maja 2004 roku nie jest wymagana wiza z prawem do pracy przez wyjeżdżających do pracy sezonowej. Natomiast warunek ten został utrzymany w stosunku do osób zatrudnionych w okresie ponad 3 miesiące. W ich przypadku po przybyciu na miejsce należy wystąpić o pozwolenie na pobyt.

Jak dochodzić swoich praw w przypadku gdy pracodawca nie dotrzymał warunków umowy?

Należy podkreślić, iż spory wynikające ze stosunków pracy zawartych z pracodawcą zagranicznym rozstrzygają sądy pracy kraju przyjmującego. Ponadto brak jest regulacji prawnych określających zasady rozpatrywania skarg na pracodawców zagranicznych. W sytuacji, gdy wpłynie skarga od obywatela polskiego, który uważa, że został oszukany, skarga jest tłumaczona w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej i przesyłana do partnera realizującego umowę międzyrządową celem jej wyjaśnienia. Osoba składająca skargę jest powiadamiana o trybie postępowania z jego skargą oraz informowana o możliwości wniesienia sprawy do niemieckiego sądu pracy. Do pisma dołączany jest wykaz adwokatów znających język polski gotowych podjąć się na zlecenie prowadzenia sprawy. O wynikach postępowania wyjaśniającego osoba składająca skargę jest również powiadamiana. W

przypadku gdy zarzuty postawione w skardze zostają potwierdzone podejmowana jest decyzja o zaprzestaniu pośrednictwa do takiego pracodawcy.

W ten sposób z pośrednictwa anonimowego najczęściej są wykluczani pracodawcy nie dotrzymujący warunków umowy lub rażąco naruszający w inny sposób zasady współzycia społecznego.

Czy okresy pracy za granicą będą zaliczane do emerytury?

Aby praca za granicą zaliczana była do emerytury musi być odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne. Zazwyczaj nie ma problemu w przypadku zatrudnienia długoterminowego za granicą. Odmiennie natomiast sprawa może się mieć w przypadku zatrudnienia krótkookresowego względnie sezonowego. W niektórych państwach pracodawcy nie przestrzegali obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie wskutek tego osoby tam zatrudnione nie nabyły prawa do emerytury, takie przypadki zdarzały się np.: w Hiszpanii. Inaczej jeszcze ma się sprawa z zatrudnieniem sezonowym w Niemczech. Gdzie do tej pory osoby zatrudnione do 50 dni roboczych były zwolnione z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie w przypadku, gdy przedstawiły pracodawcy dokument potwierdzający fakt posiadania ubezpieczenia w Polsce. Obecnie prowadzone są prace, które mają wyeliminować tą sytuację.

Jakie istnieją możliwości zatrudnienia w Niemczech?

Obecnie można starać się o zatrudnienie w Niemczech w charakterze pracownika gościa, pracownika sezonowego, pomocy domowej, przy pracach wakacyjnych dla studentów, oraz w ramach praktyk uczniowskich dla uczniów ze szkół średnich o profilu gastronomicznym i hotelarskim.

Od 1.01.2005 r. obowiązują w Niemczech nowe przepisy migracyjne, które wprowadziły dosyć istotne zmiany odnośnie zatrudnienia w Niemczech zagranicznych pracowników sezonowych. Przede wszystkim nowe przepisy przewidują wydłużenie zatrudnienia pracowników sezonowych w roku kalendarzowym z dotychczasowych 3 miesięcy do 4 miesięcy w przypadku osób zatrudnianych w rolnictwie oraz w hotelarstwie i gastronomii oraz w przypadku zatrudnienia pomocników w tzw. objazdowych imprezach rozrywkowych (Schausteller) z dotychczasowych 6 miesięcy w roku kalendarzowym do 9 miesięcy.

Jakie są możliwości podjęcia pracy w Niemczech na dłuższy okres?

Z uwagi na wprowadzone przez rząd niemiecki ograniczenia w dostępie do tamtejszego rynku pracy osoby zainteresowane podjęciem pracy w Niemczech muszą posiadać odpowiednie pozwolenie na pracę, niezależnie od charakteru wykonywanej pracy. Zezwolenie jest udzielone w oparciu o przepisy niemieckie, tj. o ustawę migracyjną tzw. Zuwanderungsgesetz jednak z uwagi na dramatycznie wysoki poziom bezrobocia w tym kraju otrzymanie pozwolenia na pracę w oparciu o te przepisy jest bardzo trudne i w zasadzie możliwe jedynie w przypadku osób posiadających naprawdę rzadkie kwalifikacje bądź delegowanych do działających w tym kraju międzynarodowych koncernów. Znacznie prościej jest otrzymać pozwolenie na pracę w oparciu o umowę bilateralną zawartą przez nasz kraj z Republiką Federalną Niemiec. W ramach tej umowy istnieje możliwość ubiegania się o pracę w charakterze pracownika – gościa. W tym przypadku otrzymuje się zezwolenie na pracę (Zulassungbescheinigung) na rok z możliwością przedłużenia o kolejne 6 miesięcy.

Wspomniane zatrudnienie ma na celu podniesienie posiadanych kwalifikacji zawodowych i doskonalenie znajomości języka. W związku z czym kandydat na pracownika - gościa musi spełnić następujące warunki:

- posiadać co najmniej wykształcenie zasadnicze zawodowe bądź dyplom mistrzowski w zawodzie i trzyletnie staż zawodowy. Dopuszczalny jest dyplom czeladnika i sześcioletni staż,
- ukończone 18 lat i nie przekroczenie 35 roku życia (w praktyce 40 lat),
- znać dobrze język niemiecki,
- posiadać odpowiedni staż pracy.

Istnieją dwie formy zatrudnienia imienna i anonimowa.

W przypadku tej pierwszej kandydat posiada zapewnienie zatrudnienia od pracodawcy niemieckiego i wraz z kompletem dokumentów składa je we właściwym dla swego miejsca zamieszkania wojewódzkim urzędzie pracy bądź jego filii. Dokumenty powinny zawierać:

- ankietę – bewerbung wraz ze zdjęciem,
- życiorys zawodowy,
- zaświadczenie o stopniu znajomości języka niemieckiego,
- kopie świadectw szkolnych,
- kopie uprawnień zawodowych,
- kopie świadectw pracy z ostatnich 6 lat.

Wszystkie te dokumenty powinny być przetłumaczone na język niemiecki przez tłumacza przysięgłego.

W wojewódzkich urzędach pracy sprawdzana jest wiarygodność przedłożonych dokumentów, które następnie przesyłane są do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Stamtąd po opracowaniu i zarejestrowaniu trafiają do Centralnego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bonn (ZAV), który po sprawdzeniu pracodawcy wydaje zezwolenie na pracę w charakterze pracownika gościa.

Natomiast w przypadku zatrudnienia anonimowego osoba zainteresowana pracą może wziąć udział w organizowanych kilka razy do roku naborach.

Czy każdy pracodawca niemiecki może zatrudnić osobę z Polski w charakterze pracownika gościa?

Nie, gdyż aby móc zatrudnić cudzoziemca w charakterze pracownika gościa pracodawca niemiecki musi spełnić szereg warunków, np. zatrudniać co najmniej kilku obywateli niemieckich na pełen etat. Pełne informacje na ten temat można znaleźć pod adresem www.arbeitsagentur.de.

Czy do końca obowiązywania okresów przejściowych w Niemczech możliwe będzie podejmowanie pracy jedynie po uzyskaniu zezwolenia na pracę?

Nie, ponieważ Niemcy podobnie jak szereg innych państw należących do Unii Europejskiej wprowadziły mechanizm, który umożliwia po przepracowaniu nieprzerwanie 12 miesięcy w Republice Federalnej Niemiec o wystąpienie do właściwej ze względu na pracodawcę niemieckiego Agencji Pracy o tzw. Arbeitsberechtigung, tj. potwierdzenie uprawnień pozwalających na swobodny dostęp do tamtejszego rynku pracy, bez konieczności dalszego posiadania zezwolenia na pracę. Należy pamiętać, iż o stosowny dokument należy wystąpić w momencie przebywania w Niemczech a nie po wyjeździe z nich, gdyż wówczas można spotkać się z odmową uznania uprawnień przez tamtejsze służby zatrudnienia.

Czy osoby jadące do pracy sezonowej w Niemczech mogą bezpośrednio po przybyciu do pracodawcy podjąć pracę?

Należy pamiętać, iż przed rozpoczęciem pracy w Niemczech pracownik sezonowy w Niemczech zobowiązany jest do udania się do właściwej Agencji do spraw Pracy gdzie musi przedłożyć otrzymane w polskim urzędzie przyrzeczenie zatrudnienia w celu uzyskania tzw. Europejskiego Pozwolenia na Pracę (EU-Arbeitserlaubnis). Co prawda zwyczajowo przyjęło się, że o wspomniane zezwolenie w imieniu pracownika występuje jego niemiecki pracodawca ale w przypadku zaniedbania tego obowiązku konsekwencje prawne ponosi polski pracownik i mogą być one bardzo poważne. Kara grzywny wynosi do 5000 Euro.

Jakie możliwości mają studenci do podjęcia pracy za granicą w okresie wakacji?

Studenci mogą podejmować pracę wakacyjną w Niemczech odbierając w wojewódzkim urzędzie pracy kwestionariusze zgłoszeniowe, gdzie trafiają raz do roku na jesieni. Osoby zainteresowane wspomnianą ofertą muszą spełnić szereg warunków:

- znajomość języka niemieckiego w stopniu co najmniej dobrym,
- posiadać status studenta studiów dziennych (z wyłączeniem słuchaczy ostatniego roku),
- zadeklarowanie co najmniej 8 tygodni pracy w okresie trzech miesięcy przerwy wakacyjnej,
- wiek 18-30 lat.

Formę wydawania kwestionariuszy i naboru organizuje we własnym zakresie wojewódzki urząd pracy i tylko od nich zależy jaką formę przybierze nabór. Przyjęta jest zasada, iż ze względu na ograniczoną liczbę formularzy jaka jest do rozdysponowania oraz aby nie narażać studentów na koszty związane z przejazdami, studenci mogą składać wnioski w miejscu zamieszkania bądź w miejscu studiowania. Następnie dokumenty kandydatów są za pośrednictwem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przekazywane do Centralnego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bonn, który poszukuje dla studentów pracodawców. W przypadku znalezienia pracodawcy student otrzymuje umowę o pracę bezpośrednio z Centralnego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bonn, na adres zamieszkania w Polsce.

Należy podkreślić, iż do pracy wakacyjnej w Niemczech mogą wyjeżdżać również studenci, którzy posiadają swoich pracodawców i sami zawierają z nim umowy o pracę. W przypadku zatrudnienia imiennego kandydat do pracy dostarcza swojemu pracodawcy potwierdzenia o wpisie na listę studentów. Pracodawca za akceptacją niemieckiego urzędu pracy przygotowuje umowę o pracę, która jest przekazywana przez niemieckiego partnera bezpośrednio na adres osoby zainteresowanej w Polsce. Następnie po otrzymaniu umowy o pracę student powinien nawiązać kontakt z pracodawcą i po potwierdzeniu terminu rozpoczęcia pracy wyjechać do Niemiec.

Praca wakacyjna dla studentów w Niemczech jest dostępna również w okresie ferii zimowych.

Muszą jednak spełnić następujące warunki:

- osoby składający aplikacje nie mogli latem pracować w danym roku kalendarzowym w ramach zatrudnienia wakacyjnego w Niemczech,
- przerwa zimowa potwierdzona przez uczelnie musi wynosić co najmniej 30 dni.

Jakie są możliwości podjęcia pracy w Niemczech w charakterze pomocy domowej?

Od 1 stycznia br. została wprowadzona możliwość podejmowania pracy w Niemczech w charakterze pomocy domowych w gospodarstwach osób wymagających stałej opieki. Czas pracy może wynosić od 3 miesięcy aż do 3 lat. W trakcie których osoba zatrudniona w tym charakterze wykonuje w gospodarstwie osoby wymagającej opieki prace o charakterze

pomocniczym. Oferty do tej pracy dostępne są na stronie internetowej urzędów pracy www.psz.praca.gov.pl. W przypadku tej formy zatrudnienia podobnie jak ma to miejsce przy zatrudnieniu pracowników gości oraz pracowników sezonowych wyróżniamy zatrudnienie imienne i anonimowe. Należy podkreślić, iż ze względu na specyfikę pracodawcy niemieccy wymagają od kandydatów dobrej znajomości języka niemieckiego. Ta forma zatrudnienia podobnie jak wcześniej wymienione jest możliwa po otrzymaniu zezwolenia na pracę wystawionego przez ZAV. Niestety nie każda rodzina niemiecka z osobą w podeszłym wieku może zatrudnić pomoc domową. Osoba wymagająca opieki powinna posiadać stwierdzony stopień inwalidztwa (tzw. Pflegestufe 1-3).

Jakie są możliwości podjęcia studenckiej praktyki zawodowej w Niemczech?

Strona niemiecka dopuszcza możliwość odbywania praktyk zawodowych w Niemczech przez cudzoziemskich studentów. Zgodę na odbycie wspomnianych praktyk każdorazowo wydaje Federalna Agencja Pośrednictwa Pracy za pośrednictwem Centralnego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bonn. W przypadku tej formy zatrudnienia student powinien sam wyszukać pracodawcę, gdyż realizowane jest jedynie pośrednictwo imienne. Istotne jest aby praktyki były zgodne z kierunkiem odbywanych studiów. Maksymalny okres praktyk wynosi 12 miesięcy i nie może być przedłużany. Strona niemiecka dopuszcza aby praktyki były dzielone na kilka mniejszych okresów i odbywały się np.: w czasie ferii zimowych i w wakacje. Formularz oraz dodatkowe informacje odnośnie praktyk zawodowych w Niemczech dostępne są na stronie Federalnej Agencji ds. Pracy pod adresem www.arbeitsagentur.de

Czy pracodawca niemiecki odprowadza składki do ZUS za polskich pracowników sezonowych?

Od lipca 2005 r. pracodawca niemiecki zobowiązany jest do opłacania składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych za zatrudnione osoby, które bądź podjęły pracę w trakcie płatnego urlopu wypoczynkowego. Od sezonu 2006r. również od osób prowadzących samodzielną działalność gospodarczą i ubezpieczonych w KRUS. Natomiast pozostałe osoby w dalszym ciągu podlegają przepisom ustawodawstwa niemieckiego i ewentualne składki na ubezpieczenie społeczne pracodawca niemiecki powinien odprowadzać za nie do właściwej instytucji ubezpieczeniowej w Niemczech.

Jaka jest możliwość pracy w Szwajcarii?

Kandydaci do pracy powinni mieć ukończone 18 lat i nie przekroczone 30 lat i posiadać co najmniej wykształcenie zawodowe. Zatrudnienie w Szwajcarii w charakterze stażysty trwa 12 miesięcy z możliwością przedłużenia o kolejne 6 miesięcy. Osoby, które chcą uzyskać zezwolenie na pracę same wyszukują pracodawcę w Szwajcarii. W Polsce we właściwym dla miejsca zamieszkania wojewódzkim urzędzie pracy bądź filii kandydat składa komplet dokumentów, który zawiera: podpisaną wcześniej umowę o pracę, życiorys, 2 fotografie, kopię świadectw szkolnych, uprawnień pracowniczych oraz świadectw pracy. Wszystkie dokumenty muszą być przetłumaczone na język niemiecki przez tłumacza przysięgłego. W wojewódzkich urzędach pracy stwierdzana jest wiarygodność dokumentów, które są przekazywane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, skąd po opracowaniu przesyłane są do Federalnego Urzędu Migracyjnego w Bernie (BFM).

Urząd w Bernie wydaje zgodę na zatrudnienie, która drogą odwrotną przekazywana jest do osoby zainteresowanej. Niekiedy oryginał jest przekazywany bezpośrednio do kandydata a do

urzędu trafia jedynie kopia dokumentu. Zgoda na pracę w Szwajcarii stanowi podstawę do otrzymania wizy pobytowej z prawem do pracy w Ambasadzie Szwajcarii w Polsce.

Jakie są możliwości zatrudnienia w Luksemburgu?

W Luksemburgu w celu podjęcia legalnej pracy w dalszym ciągu niezbędne jest zezwolenie na pracę, które można uzyskać na dwa sposoby. Bądź w oparciu o przepisy wewnętrzne tego kraju. Ale trzeba mieć na względzie, że Luksemburg niezwykle mocno chroni swój rynek wewnętrzny i w zasadzie tylko w sporadycznych przypadkach wydawane jest stosowne zezwolenie. Drugą możliwością jest podjęcie pracy w oparciu o umowę polsko-luksemburską o zatrudnieniu stażystów. W przypadku tej drogi kandydat musi mieć ukończone 18 lat i nie ukończone 30 lat. Musi złożyć do właściwego ze względu na swoje miejsce zamieszkania komplet dokumentów w 3 egzemplarzach, które powinny zawierać: poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię paszportu, poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię dokumentu ukończenia szkolenia zawodowego (wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język francuski, angielski lub niemiecki), życiorys w jednym z trzech uzgodnionych języków, umowę o pracę. Ponadto wniosek powinien być wypełniony czytelnie, wielkimi literami w jednym z trzech uzgodnionych języków. Zgodnie z procedurą wojewódzki urząd pracy przekazuje wniosek wraz z załącznikami do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej gdzie sprawdza się czy kandydat spełnia warunki przyjęcia na staż zgodnie z umową polsko - luksemburską. Następnie dokumenty przesyłane są do Administracji. Zatrudnienia w Luksemburgu. Gdzie specjalna komisja sprawdza czy warunki przyjęcia na staż są spełnione, następnie podpisane dokumenty trafiają odwrotną drogą do kandydata. Kandydaci mogą odbyć staż tylko wówczas, gdy pracodawcy pragnący ich zatrudnić zobowiążą się do ich wynagradzania zgodnie ze stawkami przewidzianymi w przepisach i układach zbiorowych. Warto pamiętać, iż stażysta zobowiązany jest zgłosić swoje przybycie do Luksemburga w ciągu 48 godzin do wydziału policji ds. cudzoziemców lub do administracji gminnej w miejscu zamieszkania. Należy pamiętać, iż zgoda na odbycie stażu stanowi przyrzeczenie zatrudnienia a o zezwolenia na pracę wydane na jej podstawie występuje pracodawca.

Jakie są możliwości znalezienia pracy we Francji?

Oferty pracy z Francji za pośrednictwem Biura Przedstawicielstwa Urzędu ds. Migracji Międzynarodowych RF (Office Des Migrations Internationales – OMI) w Warszawie trafiają do wojewódzkich urzędów pracy. Umieszczane są też na naszej stronie internetowej. Wysyłani kandydaci są weryfikowani przez OMI, które pomaga w zorganizowaniu przejazdu w tamtą stronę, organizuje również badania lekarskie.

Kandydat do pracy w charakterze stażystów powinni posiadać co najmniej wykształcenie zasadnicze zawodowe. Ukończone 18 lat i nie przekroczone 35 lat. Zatrudnienie wynosi 1 rok z możliwością przedłużenia o 6 miesięcy.

Pracownicy sezonowi we Francji zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas określony zgodnie z ustawodawstwem francuskim. Limit zatrudnienia sezonowego nie jest określony.

Jak są możliwości pracy w Hiszpanii?

Największa możliwość pracy na podstawie umowy międzyrządowej jest uzyskanie pracy sezonowej adresowanej głównie dla kobiet w rolnictwie. Na przełomie każdego roku oferty od pracodawców hiszpańskich znajdują się w wojewódzkich urzędach pracy. Tam też

przedstawiciele pracodawców dokonują wyboru spośród kandydatów. Dla zakwalifikowanych osób pracodawcy organizują transport autokarowy do Hiszpanii. Należy zwrócić uwagę, że praca w rolnictwie jest ciężka i odbywa się w trudnych warunkach klimatycznych (wysoka temperatura, duża wilgotność powietrza).

Dostępne są także oferty pracy dotyczące takich zawodów jak spawacz, monter konstrukcji stalowych, kierowca. Oferty umieszczane są w internecie na stronie www.psz.praca.gov.pl. Pierwsza umowa o pracę zawierana jest na okres 1 roku z 3 miesięcznym okresem próbnym. Naboru dokonują przedstawiciele pracodawców. Np.: spawacze wykonują próbki, które są poddawane szczegółowej ocenie włącznie ze sprawdzaniem za pomocą promieni podczerwonych.

Osoby powracające z Hiszpanii po zakończeniu pracy sezonowej nie są już zobowiązane do stawiania się w Ambasadzie celem potwierdzenia swego powrotu do Polski.

4. SPIS ADRESÓW WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Pogodna 22
15 – 354 Białystok
tel: 085/ 7497200

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Głogowska 25c
45 – 315 Opole
tel: 077/ 4416701

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Okopowa 21/27
80 – 810 Gdańsk
tel: 058/ 3077566

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Kościelna 37
60 – 537 Poznań
tel: 061/ 8463800

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Powstańców 41 a
40 – 024 Katowice
tel: 032/ 2554325

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Lisa Kuli 20
35 – 025 Rzeszów
tel: 017/ 8524462

Wojewódzki Urząd Pracy
Al. IX Wieków Kielce 3
25 – 516 Kielce
tel: 041/ 3444976

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Odrowąża 1
71 – 420 Szczecin
tel: 091/ 4553039

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Plac na Stawach 1
30 – 107 Kraków
tel: 012/ 4229892

Wojewódzki Urząd Pracy
Szosa Chełmińska 30/32
87 – 100 Toruń
tel: 056/ 6228600

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Okopowa 5
20 – 022 Lublin
tel: 081/ 53224922

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Młynarska 16
01 – 205 Warszawa
tel: 022/ 5784400

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Wólczańska 49
90 – 608 Łódź
tel: 042/ 6320112

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Ogrodowa 5 b
58 – 306 Wałbrzych
tel: 074/ 8408193

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Głowackiego 28
10 – 448 Olsztyn
tel: 089/ 5227900

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Wyspiańskiego 15
65 – 036 Zielona Góra
tel: 068/ 4565656

5. SPIS ADRESÓW ODDZIAŁÓW KONTROLI LEGALNOŚCI ZATRUDNIENIA

Podlaski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Białystok, ul. Świętojańska 12
tel: 085/ 7 439 329

Opolski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Opole, ul. Piastowska 14
tel: 077/ 45 24 487

Pomorski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Gdańsk, ul. Okopowa 21/27
tel: 058/ 30 77 634

Wielkopolski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Poznań, Al. Niepodległości 16/18
tel: 061/ 854 11 14

Śląski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Katowice, ul. Powstańców 41A
tel: 032/ 20 77 801

Podkarpacki Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15
tel: 017/ 862 75 11 w. 1129

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3
tel: 041/ 34 21 480

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Szczecin, Wały Chrobrego 4
tel: 091/ 43 03 687

Małopolski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Kraków, ul. Mogilska 25
tel: 012/ 411 69 26

Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Toruń, Plac Teatralny 2
tel: 056/ 62 18 563

Lubelski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Lublin, ul. Lubomelska 1 – 3
tel: 081/ 74 24 104

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
Wydział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Warszawa, ul. Ciołka 10 a
tel: 022/ 532 22 33

Łódzki Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Łódź, ul. Żeromskiego 87
tel: 042/ 66 42 086

Dolnośląski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Wrocław, Pl. Powstańców Warszawy 1
tel: 071/ 340 65 32

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Olsztyn, Al. Marsz. Piłsudskiego 7/9
tel: 089/ 52 32 711

Lubuski Urząd Wojewódzki
Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia
Gorzów Wlkp., ul. Jagiellończyka 8
tel: 095/ 72 15 379

6. SPIS ADRESÓW AMBASAD RP I KONSULATÓW RP NA TERENIE UE

AUSTRIA

Ambasada RP

Hietzinger Hauptstraße 42c, A-1130 Wien;
P.O. Box 17.
tel. (0-0431) 870-15-0 do 46 , całodobowy 870015-100
fax. (0-0431) 87015-222
e-mail: info@BotschaftRP.at
www: www.botschafttrp.at

Wydział Konsularny

adres - j.w.
tel. (00431) 870-15-0, 870-15-100
fax. 870-15-136
e-mail: konsul@BotschaftRP.at

BELGIA

Ambasada RP

Avenue des Gaulois 29, 1040 Bruxelles
tel. (0-0322 739-01-01 lub 00
fax. (0-0322) 736-18-81
e-mail: polambbxl@skynet.be
www: www.polembassy.be

Konsulat Generalny RP

Rue des Francs 28
1040 Bruxelles
Belgique
tel. centrala (czynna całą dobę): 0032 273 90 100 lub 101
tel. sekretariat KG (codziennie od 8.30 do 16.30): 00-322-7390121
fax. 00-322-7364459 lub 7360464
e-mail: info@konsulat.be
www.konsulat.be
Przedstawicielstwo przy UE :

Przedstawicielstwo RP przy UE w Brukseli

282-284 Avenue de Tervuren , B-1150 BRUXELLES
tel. (0-0322) 77-77-200, 77-77-203
fax. (0-0322) 77-77-297, 77-77-298
e-mail: mail@polrepeu.be
www.polrepeu.be

CYPR

Ambasada RP

12-14 Kennedy Ave., Office 302
1087 Nicosia, lub
P.O. Box 22743 1523 Nicosia
tel. (00357 22) 753784, 753517
fax. (00357 22) 751981
e-mail: polamb@cytanet.com.cy

Wydział Konsularny

12-14 Kennedy Ave., Office 302, 1087 Nicosia
P.O.Box 743
tel.: (00 357 22) 66 84 15;
(00 357 22) 66 84 17
fax: (00 357 22) 66 84 19
e-mail: poland@logos.cy.net

DANIA**Ambasada RP**

Richelieus Alle 12, 2900 Hellerup
tel. (+45) 39 46 77 00
fax. (+45) 39 46 77 66
e-mail: mail@ambpol.dk
strona internetowa: www.ambpol.dk

Wydział Konsularny

Richelieus Alle 10, 2900 Hellerup
tel. (+45) 39 46 77 20 lub 21
fax. (+45) 39 46 77 88
e-mail: konsulat@ambpol.dk
Dyżur konsularny: (+45) 20 61 19 17

ESTONIA**Ambasada RP**

Pärnu Mnt. 8, 10503 Tallinn,
Sekretariat tel. (+372) 627-82-06,
fax (+372) 644-52-21
e-mail: ambrptal@netexpress.ee

Wydział Konsularny

tel. (+372) 627-82-08, 627-82-11
fax. (+372) 627-82-13

FINLANDIA**Ambasada RP w Helsinkach**

Armas Lindgrenin tie 21, F-00570 Helsinki, Suomi-Finland
tel. (00 3589) 618 280
fax.(00 3589) 6847 477
e-mail: amb.poland@helsinki.inet.fi
strona internetowa: www.embassyofpoland.fi

Wydział Konsularny

adres - j. w.
tel./fax. (00 3589) 622 58 85, 618 28 220

FRANCJA**Ambasada RP**

1 rue de Talleyrand, 75007 Paris, France
tel. (0-033) 14 31 73 405
fax. (0-033) 14 31 73 407

e-mail: info@ambassade.pologne-org.net
strona www: www.ambassade.pologne.net

Konsulat Generalny RP w Paryżu

5 rue de Talleyrand, 75007 Paris
tel. (0-033) 14 31 73 422, 14 31 73 474
fax. 14 31 73 434
e-mail: info@consulat-pologne-paris.com.fr
www.consulat-pologne-paris.com.fr

GRECJA

Ambasada RP w Atenach

Chryssanthemon 22
154-52 Paleo Psychico
Ateny, Grecja
tel. centr. (0030 210) 679 7700
fax. (0030 210) 679 7711
e-mail: atenyamb@internet.gr info@poland-embassy.gr
www.poland-embassy.gr

Wydział Konsularny

Kamelion 21
154-52 Paleo Psychico
Ateny, Grecja
tel. (0030 210) 679 7700, 679 7735, 679 7737
fax (0030 210) 679 7722
e-mail: konsulat@otenet.gr

HISZPANIA

Ambasada RP

c/ Guisando, 23-bis
28035 Madrid
tel. (+34) 91 373 6605 , (+34) 91 373 6606, (+34) 91 316 13 65
telefon dyżurny po godz. 17.00 (+34) 913769555
fax (+34) 91 373 6624
www.polonia.es
embajada@polonia.es

Wydział Konsularny Ambasady w Madrycie

adres j.w.
tel. (+34) 91-373 60 49 , 913769542, 913769544
fax. (+34) 91 373 66 24
e-mail: consmad@polonia.es
www: www.polonia.es

HOLANDIA

Ambasada RP w Hadze

Alexanderstraat 25, 2514 JM Den Haag
tel. (00-31-70) 79-90-100, 79-90-102
tel. dyżurny: 0031 (0) 650 27 11 67
fax. (0-70) 7990 137
strona www: www.polamb.nl

e-mail: ambhaga@polamb.nl
e-mail w sprawach dot. kultury: kultura@polamb.nl

Wydział Konsularny

adres i tel. - j.w.

e-mail: konsul@polamb.nl

IRLANDIA

Ambasada RP

5, Ailesbury Road, Ballsbridge, Dublin 4, Ireland

tel. (0-03531) 2830-855; fax 2698-309

e-mail: polembas@iol.ie ;

adres www: www.polishembassy.ie

LITWA

Ambasada RP

Smelio g. 20A, 2055 Vilnius

tel. (0-03705) 270 90 01 do 3

fax. 270 90 07

e-mail: ambpol@tdd.lt

www.polandembassy.lt

Konsulat Generalny RP w Wilnie

Smelio g-ve 22A, LT-10323, Vilnius

tel. (003705) 270 90 04 do 05

fax. (003705) 270 90 09

e-mail: kgpl@tdd.lt

LUKSEMBURG

Ambasador RP w Brukseli (Belgia) akredytowany jest również w Wielkim Księstwie Luksemburga.

LOTWA

Ambasada RP w Rydze

Mednieku iela 6B, LV-1010 Riga, Latvija

tel. (0.0371) 7031500, 7031509(całodobowy)

fax. (0.0371) 7031549

e-mail: ambpol@apollo.lv

Wydział Konsularny

adres - j.w.

tel (0.0371) 7031504

fax. (0.0371) 7031554

e-mail: emb7@ambpolriga.lv

Konsulat RP w Luksemburgu

Konsul Honorowy: Tom Krieps

9, rue Pierre d'Aspelt

L-1142 Luxembourg

tel. 00-352-453045

fax. 00-352-250095

e-mail: tomkrieps@hotmail.com

MALTA

Ambasador RP w Rzymie (Włochy) akredytowany jest również na Malcie.

Konsulat RP w La Valletta

Konsul Honorowy, Stephen P. England (jęz. angielski)
60, South Street
Valetta VLT 11, Malta
tel.: (00-35-62) 12-44-306
fax: (00-35-62) 12-33-093

NIEMCY

Ambasada RP w Berlinie

Lassenstr. 19-21, 14193 Berlin
tel. (0-049 30) 22313 0
fax. (0-049 30) 22313 155
info@botschaft-polen.de e-mail:
adres www: www.botschaft-polen.de www.ambasada-polska.de
Wydział Ekonomiczno-Handlowy: <http://www.wirtschaft-polen.de>

Wydział Konsularny Ambasady RP:

Richard-Strauss-str. 11. 14193 Berlin-Grunewald
tel. (0-049 30) 223 13 0
fax. (0-049 30) 223 13 212
e-mail: konsulat.berlin@botschaft-polen.de
adres www: www.botschaft-polen.de

PORTUGALIA

Ambasada RP

Avenida das Descobertas 2, 1400-092 Lisboa, Portugal
tel. (0351 21) 3012-350, 21 3014-200, 21 30414-10 fax 21 3010-202
e-mail: embpol@mail.telepac.pt; www.emb-polonia.pt
adres internetowy sekcji konsularnej: konsulat@mail.telepac.pt
Konsulat RP w Porto
Konsul Honorowy: Rui Miguel Duarte Alegre
Rua da Corticeira, 34, 4536-902 Mozelos VFR
Tel: (351) 22 747-5875
Fax: 747-5803

SŁOWACJA

Ambasada RP

ul. Hummelova 4, 814 91 Bratislava
Tel. (00 421 - 2) 5441 3175 (całodobowe)
5441 3174, 5441 2142 , 5441 3196
5441 2422, 5441 3221
fax. (00 421 - 2) 5441 3184,
e-mail: bratampl@nextra.sk
www.polskevelvyslanectvo.sk (www.polishembassy.sk)

Wydział Konsularny

adres: j.w.
fax. (00 421 - 2) 5441 3193

SŁOWENIA

Lublana 1000, Bežigrad 10,

tel. (00-3861) 436 47 12,
fax. (00-3861) 436 25 21
e-mail: ambpol.si@siol.net
strona www: www.poland-embassy.si

Konsulat RP Nova Gorica

Konsul Honorowy: Nedjan Bratasevec (słoweński, polski, włoski, angielski)
5000 Nova Gorica
Vipavska ulica 13, Slovenija
Tel. (00386 5) 331 52 45
Fax. 331 52 36
E-mail: arcgroup@libero.it

SZWECJA

Ambasada RP

Karlavägen 35, SE-114 31 Stockholm
tel. (0-046 8) 50 57 50 00
fax. (0-046 8) 50 57 50 86
e-mail: info.polen@swipnet.se
strona www: www.polemb.se

Konsulat Generalny RP w Sztokholmie

Prästgardsgatan 5, SE-172 32 Sundbyberg, Stockholm
tel. (0-046 8) 56 482 900
fax. (0-046 8) 56 482 910
e-mail: info@polskageneralkonsulatet.se
strona www: www.polskageneralkonsulatet.se

WĘGRY

Ambasada RP w Budapeszcie

Varosligeti Faszor 16, H-1068 Budapest
tel. centr. (00361) 413 8200
tel. sekretariat (00361) 413 8228
fax. (00361) 351 1723
e-mail: central@polishemb.hu ; info@polishemb.hu
www.lengyelorszag.hu

Wydział Konsularny

adres: j.w.
tel. (00361) 413 8214
fax. (00361) 351 1725
[e-mail:consulate@polishemb.hu](mailto:consulate@polishemb.hu)

WIELKA BRYTANIA

Ambasada RP

47 Portland Place, London W1B 1JH
tel. (0.044) 87-07-74-27-00 (centr.), 87-07-74-27-02 (sekr.),
fax. 20-73-23-40-18

adres www: www.polishembassy.org.uk
e-mail: polishembassy@polishembassy.org.uk

Konsulat Generalny RP w Londynie

73 New Cavendish Street, London W1W 6LS
tel. (centr.) (00 44) 870 774-2800
tel. (sekr.) (00 44) 870 774-2802
fax. (0-044) 207 323-2320
e-mail: konsulat@polishconsulate.co.uk

WŁOCHY

Ambasada RP

via P.P. Rubens 20, Monti Parioli 00197, Roma, Italia
Centrala tel. (0.03906) 362-04200,
Sekretariat Ambasadora tel. (0.03906) 362-04204,
Sekretariat Wydziału Politycznego tel. (0.03906) 362-04209,
Attachat wojskowy tel. (0.03906) 362-04219,
Kancelaria tel. (0.03906) 362-04231,
Stały przedstawiciel RP przy FAO tel. (0.03906) 362-04237,
fax. (003906) 32 17 895
e-mail: polish.embassy@agora.stm.it
adres www: www.ambasciatapolonia.it

Wydział Konsularny

Wydział konsularny - centrala tel. (0.03906) 362-04300,
Sekretariat wydziału tel. (0.03906) 362-04302,

Konsulat Generalny RP w Mediolanie

Corso Vercelli, 56, 20145 Milano
tel. 0039/02/ 4801-8978, 4801-9084, 4801-9312
fax. 4802-0345
e-mail: milanokg@iol.it
www.milanokg.it

NOTATKI